

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 8 fl. 50 cr., 8 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrația tipografiei archidiocesane Sibiu, strada Măcelarilor 47

Corespondențele sunt a se adresa la:
Redacția „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43,
Epistole nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rândul cu litere garmon — și timbr de 30 cr. pentru
de căre publicare.

Nr. 2481 Pres.

Cuvînt archipastoral

către onorabilul și preaiubitul cler archiecesan.

Dumnețeu preabunul, atotputernicul, poartă grije de toate făpturile sale. El ceartă și miluesce; el toate le face spre binele comun, încă și atunci, când ceartă. Toate depind dela indurarea lui, precarea noi, crestini buni, avem să o implorăm între orice impregnări.

Soarta noastră, a românilor, din părțile, în cari locuim, e legată strâns de tronul Majestatei Sale, al preagătiosului nostru monarch, al imperatului și regelui Francisc Iosif I, al celui uns din dinastia Habsburgo-Lotaringenă.

Puterea pe carea se rađemă acest tron, este totodată și puterea noastră de viață; fericirea din jurul tronului, este isvor de fericire pentru noi; bucuriile de acolo sunt tot deauna și ale noastre. Nimic acolo nu se întemplă, ce nu ar avea înriurire în viața noastră, în celea ce le avem comune noi ca biserică și națiune.

Legăturile noastre cu preanalta dinastie Habsburgo-Lotaringenă sunt naturali, prin urmare au să fie perpetue. Ele ne dă garanția cea mai bună despre rezultatele salutare ale activității noastre în viața publică, bisericească și națională. —

Astași ne vine un anunciu plin de speranță pentru dinastie, pentru monarchia întreagă, pentru patria noastră, pentru noi și pentru toți cei ce cred în providență.

Alteța Sa cesaro-regia, principesa de coroană, archiducesa Stefania, nora prebunului nostru monarch, socia clironomului archiduce Rudolf, este în așteptare de a deveni mamă. Evenimentul imbuscătoriu se așteaptă pe a doua jumătate a lunii viitoare August după calendarul nou; cu acela se vor realiza primele speranțe ale fericitei căsătorii, în carea a intrat Alteța Sa înainte de acesta cu doi ani.

Speranțele noastre, ale bunilor patrioți, devotați tronului, astă în anunciu acesta un nutremēnt nou. Ni se pune în vedere: sporirea membrilor familiei domnitoare, eventual în linia dreaptă a clironomiei tronului; puterea dinastiei pentru viitor, puterea monarhiei, un rađem nou pentru patria noastră, pentru biserică și națiunea, la cari aparținem.

Se cade dar să ne îndreptăm inimile spre acest eveniment, ce se așteaptă în sinul dinastiei, în sinul monarhiei; avem să dorim o reușire norocoasă, și spre acest scop, trebuie să ne îndreptăm cugetele

și simțirile către Acela, dela care mai pre sus de toate depinde, ca evenimentul să fie plin de prosperitate pentru toți.

Eată motivul, căruia urmând, vin să invita pre onorabilul cler archiecesan la împlinirea unei dațorințe, carea și altcum ni o impune inima noastră: ca adecă începând cu prima Dumineacă, ce va urma după primirea acestor litere ale mele, și continuând până când se va da la cunoștință publică, ca faptul împlinit, însăși nascerea la carea în modul acesta Vă atrag atențione, — în toate bisericile din archiecesa noastră, în dile de Dumineci și de sărbători, precum și la alte sărbări bisericesc, sub sănta Liturgie, să ridice în conformitate cu ritualele noastre, rugăciuni către atotputernicul Dumnezeu pentru norocoasa urmării a nascerii ce se așteaptă în sinul preanaltei familii domnitoare.

Spre scopul acesta recomand onorabilului cler colecționea de rugăciuni acomodată ocasiuniei, carea revisuită de mine și aprobată o acord sub %. acestor litere pastorale, fiind convins: că fie cum vor fi impregnările actuali, cari pre noi ne ating mai deaproape, tot românul ortodox va avea în vedere din esperanțele trecutului lung: că de am avut parte de bine în viața noastră publică, acel bine avem al multamă în prima liniă grătie și îngrijirei părintesci a preanaltei case domnitoare; și aceasta grătie prea-naltă ni o credem asigurată și pe viitor; ea ne a dat totdeauna și ne dă insuflare și la aceasta ocasiune; ea ne dirige cugetele, ea ne încoardă inimile!

Sibiu, 7 Iulie, 1883.

Miron Romanul m. p.,
archiepiscop și metropolit.

Revista politică.

Sibiu, în 6 Iulie.

Toastul senatorului Grădișteanu se vede că încă nu este luat dela ordinea dilei. Lui „Pesti Napló” i se scrie din Cluj, că la demonstraționile daco-române din Iași, au mai fost de față mai multe deputații din Transilvania, cari deputații au participat foarte viu la scandalurile provocate de toastul lui Grădișteanu, au aclamat într-un mod turbulent și demonstrativ toastul și au dat expresiune urei celei mai pline de patimă contra ungurilor. Nu este treaba noastră, continuă „Pesti Napló” a da explicație despre membri a celor deputații. Statul însă ar putea prin organele sale a cerceta în privința aceasta și

în chipul acesta ar putea eruă cine au fost din Ungaria la Iași și ce au făcut acolo.

Noi considerăm explicaționea aceasta, fie ea fabricată în Cluj, fie în biroul redacției lui „P. N.”, de o denunțare nouă îndreptată asupra românilor transilvani și tot odată de o denunțare începtă. Diariul, care a însărat cu numele mărgăritarele ce lipsesc încă din coroana lui Carol și a însărat și alte detalii, petrecute la banchetul din Iași cu ocazia unei toasturilor lui Grădișteanu, de sigur nu ar fi retăcut deputații din Transilvania. Nu le ar fi retăcut și întrucât nu numai „L'Indépendance Roumaine” dar și alte foi din România au spus de deputații care au fost la Iași, de cele din Basarabia rusească, numind pe membri a celor chiar și cu numele. Dacă diareelor din România nu le a trecut prin minte a retăcea deputații români dintr-o provincie rusească a unui stat despotic, cum le ar fi venit în minte să retăcă deputații române dintr-un stat per eminentiam liberal, cum este Ungaria? Diarele ungurești fac rău când scornesc asemenea lucruri. Fac rău și pentru aceea, căci pe când cugetă, că vor calumnia audacter, că totuși se remănă ceva asupra celor calumniati, respindesc în lume nisice lucruri, cari vor avea efectul contrar. Streinii cari nu cunosc impregnările noastre, cetind cele respândite de foile maghiare, le vor lăsa de bani buni și vor judeca, că nemulțamirea aici la noi trebuie că este foarte mare, dacă au ajuns lucrurile să fie așa cum le înțelegează bună oară „Pesti Napló!”. În chipul acesta diarele ungurești devin ele însele propagătoarele „irredentismului” românesc, care de altădată există numai în fanstasia lor.

Ca se mai adaugă ceva spre completarea tablou lui, amintim că foile italiene și mai în urmă cele franceze au început a comenta și ele evenimentul dela Iași. Cum cugetă diarele italiene, cari nu se bucură de grăuntele risipite din fondul de dispoziție ungurești, au vădut și cetitorii nostri. Cele franceze, pe cănd nu le fac cunoștufoile române de peste Carpați, sunt cu mult mai agerite decât să putem reproduce din ele.

Un pasagi mai bland însă tot nu va strica, că se cunoascem cel puțin sarea țatică a lui Fr. Montargis, după cum o găsim tradusă în „Resboiul” după „Rappel” din Paris. După ce spune în resumat ce a dit Grădișteanu adăuge:

„La aceste cuvinte acoperite de aplauze unanime, se înțelege, mare fu încurcătura regelui Carol. Se nu spune nimic era să pierdă din iubirea și sentimentele poporului său; să vorbească, se supără cu Austria, care..... Ca om priceput, găsi la moment mijlocul să re-

FOITA.

Cristian Waldo

sau
CĂILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus din franceză de E. B.)

(Urmare).

Cristian era să spuie adevărul întreg. El se reține însă, simțind că numele Cristian Waldo ar face pe Margareta să fugă, turbură și indignată. El se hotără să nu mai pe jumătate sincer și a ramâne Cristian Goefle pentru tinera contesă; dară prefacerea aceasta de care să fi putut amusa, în gândul său, în ori și care altă privință, și deveni foarte penibilă, vădând ficsați asupra lui, ochii ei împediri, întristați de o expresie de frică și de reproș.

— Eu am voit să mă joc ca un copil cu un copil, cugetă el; dăjă eată că, fără scirea noastră, simțimēntul a intrat la mijloc, și întru că el să arătă cinstiț și delicat, cu atâtă mai mult mă face culpabil....

La rândul său, deveni el trist; și Margareta observă.

— Ei, dice ea cu un suris, radios de bunătate să nu ne stricăm, cu scrupule, acest frumos capi-

tol de roman, care se va sfârși, fără a ne desbina. Dacă n'ai abusat de increderea mea, ca să mă batjocoresc ci din contră mi-ai ajutat a conta pe mine însumi, pentru a conjura soarta cea rea; și departe de a mă simți vătămată sau ridiculă, eu mă afu mai puternică pe bietele mele picioare, decât eram eri pe vremea asta.

— Aceasta este sigur, așa-i? dice Cristiano cu vioiciu și cerul îmi este martor...

— Împlinesc, dice Margareta.

— Ei bine, dice Cristiano cu căldură, cerul îmi este martor, în toate acestea, că eu n'am avut o intenție personală, și că cugetul adevărătorului te-riciri, a fost unicul meu cuget.

— O scu bine, Cristiano, esclama Margareta, scândându-se și dându-i amândouă mâinile; eu scu bine că dta n'ai vădut în mine, decât o sérmană soră înaintea lui Dumnezeu... Eu îți mulțămesc, și acum îți dic adio, căci unchiul Dta va reveni; el nu mă cunoasce, și este foarte nefolositor a-i spune că am venit. Dta îi vei spune, altcum, ce vei voi; eu sunt convinsă că d-lui nu va lucra în contra mea, și că d-lui este un om tocmai așa de cinstit și de generos, ca și dta însuți.

— Dară totuși..., dice Cristiano, care vădu cu regretate precipitându-se sfârșitul romanului, dta ai venit să spui ceva; poate că este de lipsă să scie...

— Eu am venit, dice Margareta cu ceva esitare,

al rugă să mi spună sincer, ce proiecte are mătușa asupra mea, în cas de revoltă fățuă din parte-mi... Dară aceasta ar fi o lașitate. Eu n'am lipsă a o scu. D-ei să mă esileze, să mă isoleze, să mă încreu, să mă bată, ce-mi pasă? Eu nu voi slabă, acelașă și promit, și-o jur... Eu nu mă voi mărita, decât după un bărbat, pe care-l voi putea... stima.

Margareta nu îndrăsnise a dice iubă. Cristiano și mai puțin îndrăsnii a pronuncia cuvântul această; dar ochii lor și lăseră, și obrazii lor se animă de deodată cu o roșată simpatică. În cîrca aceasta de conștiință confidențială, se petrecu unica și rapidă revîrsare a sufletelor lor, dară ei nu o băgară în samă, nici until, nici altul. Margareta pentru că nu scia că iubesc, Cristiano pentru că se credea sigur a nu iubă. Si totuși, după ce Margareta se suise în sanie, și după ce Cristiano o perduse din yedere, amândoi simțeau ceva, ca o rumpere. Lacramile, care nu le simțeau curgând, udau înțet obrazii tinerei copile, și Cristiano, adăncit în visuri confuse, suspina adună, ca și când ar fi recăut dintr-un vis frumos și cu soare, în ghiață iernei. Pentru a vedea timp mai indelungat sania, el reîntră în sala ursoaicei și se puse în fereastă, într cele două cadre; însă un sgomot în dosul său îl făcu să se întoarcă, și el fu martor unei scene, ce-i făcu multă surprindere.

Un moșneag, uscat și palid, cu față nobilă, îmbrăcat în haine sure, forte curate, după moda veche,

pundă, fără a deschide gura! Înaintă cătră orator cu gura dulce și surîdetoare și cu ochii umedi de recunoșință și entuziasm, i strinse mâna și apoi plecă la casă și se culcă. Stringerea de mâna era o politeză regală la adresa românilor, a poporului său; plecarea acasă o concesiune Austro-Ungariei.

De aci încolo articolul din foia radicală franceză e mușcător. „P. Napló“, M. Polgár“ etc. ar face bine, când n-ar trece lucruri de acestea cu vederea. Să le înregistreze și se le bicuiească căt de aspru și pă „alianții“ cei noi a maghiarilor, pe francezi, cu deosebire se-i tragă și la respondere.

„Național Zeitung“ din Berlin a atras acum nu de mult atențunea publicului, asupra împregiurării, că căile ferate din Galicia, în privință strategică, sunt cu totul nesuficiente. Esponțunea diariului berlinez a îndemnat foile rusești să se arete ca parte ofensate și să se plângă asupra tendenței agresive a alianței austro-ungaro-germane. Totodată provoacă pe guvernul rusesc să fie cu băgare de seamă și să ia măsuri de apărare. Declamațiuni de acestea, dice „P. Ll.“ său mai vîndut și nu sunt nouă, ele se repet decât ori cabinetul din Petersburg are lipsă de un pretez pentru ca prin el se motiveze atitudinea sa neamicabilă față cu puterile aliate. Manopera aceasta este însă și cam nătângă. În Europa nu crede nimenea, că alianța între Monarchia noastră și Germania ar avea vre-o însemnatate agresivă în vre-o direcție. Scopul alianții este asigurarea păcii și scutul puternic în contra intențiunilor acestora, cari vor să turbure pacea. Este destul de cunoscut, că nimenea n'a promovat mai mult încheierea acestei alianțe, ca Rusia prin planurile ei ambițioase și răvenicioase. Tot așa de puțin a putut rămânea ascuns, că Rusia, cu toate asigurările pacnice ale ministrului ei de esterne, se înarmează mereu și ia măsurile de „precauție“, cu deosebire la fruntările galiciene, în dimensiuni mari. Nimic dar mai ridicol, de căt văeratul, că Germania și Austro-Ungaria provoacă pe vecinul rusesc. Asupra acestui lucru nici nu trebuie să mai perdem vre-un cuvînt, dar dice „P. Ll.“ mai departe, de altă parte nu putem ascunde, că pe noi enunciațiunile diariului „National Zeitung“ ne au cam surprins. Ori că este adevărat, că liniile ferate galiciene în privință strategică nu sunt suficiente, atunci aceasta de bună samă să și în monarchia noastră și ministerul nostru de răsboiu nu este nici așa sficios, nici așa neajutorat, ca să aibă lipsă de succursul unei foi prusiane, când este vorba de pretensiuni, cari aparțin resortului seu; ori că nu este adevărat, și atunci este cu totul de prisos a îmbia pe ruși cu un pretez pentru gravamine și a alarmă dincoaci și dincolo opinionei publică.

În săptămâna trecută, spune „Neue fr. Presse“, trecea de lucru hotărît, că Waddington primește postul de ambasador francez la Viena. Prin situațunea, care s'a creat în dilele din urmă între Franța și Anglia și din împregiurarea că ministrul de esterne a stăruit de Waddington să meargă la Londra, Waddington a acceptat postul de ambasador la Londra. Viena, și prin urmă monarchia noastră, rămâne și mai de parte fără de ambasador francez.

Ațiunile politice naționale croate în Dalmatia sărăpare că sunt în creștere. Diarele din Viena ne aduc deja programa croaților dalmatini. Programa aceasta a desfășurat deputatul Paulinovics în dieta Dalmatiei. Deputatul dicea: „Dalmatia este

țeară croată și în aceasta numai croații au drept de existență. Ceilalți, ori de ce naționalitate ar fi, pot fi tolerați ca oaspeți, dacă se vor mulțumi cu resignațunea la ori și ce drept politic. În raport cu monarhia, Dalmatia nu recunoaște decât ună personă. În celelalte trebuie să aibă independență completă. Milițiile fiind naționale trebuie să fie comandate în limba croată.

Epistola a doua a dlui ministru Augustin Trefort.

În vremea veche apostolii prevesteau pacea și dragostea reciprocă indemnând în scris și cu vorba la iubirea morală. Dovadă epistolelor lor. În timpul de astăzi cei investiți cu apostolia păcei și a iubirii morale predică cu vorba și în scris discordia și practică și de către neîndreptățirea.

După cornuratul manifest al domnului ministru Trefort pentru decorarea episcopului Szabó a urmat un al doilea din incidentul decorării protopopului greco-catolic Brana Iános, adresat comitelui suprem din Marmăția.

Reproducem în traducere acest manifest.

„Stimate amice. Mă bucur, că în urma urmator mi-am putut realiza dorința, de a visita părțile nord-estice ale monarhiei. Mai cu seamă cu plăcere mi voi revoca în memorie dilele intereseante, petrecute împreună, călătorind cu trăsura în Marmăția până la Körösmező.

„Deoarece cel mai renomit studiu al omului este omul însuși, observațiunile entnografice făcute împreună, pentru mine sunt foarte prețioase și de folos. Recunosc că impresiunile n'au fost totdeauna favoritoare, însă am avut și suprinderi plăcute.

„La locul prim amintesc lucrurile ce am aflat în Valea Tisa-albă, comuna Bogdan.

De măști fi indoit vreodată despre aceea, că preotul, apartină el ori cărei confesiuni, joacă o rolă providențială în comuna sa, acuma măști fi convins în Bogdan.

Efectul activităței preotului și a protopopului Brana se vede în comună. Densul în valea adâncă și depărtată este în adevăr misionariul civilizației, spiritul lui se reflectează în toate și mai cu seamă în scoală. Copiii cercetează scoala în număr considerabil, învață, sunt dedați la curațenie și fac progrese în mod supranatural în limba maghiară.

În Ungvár răspunzând la toastul episcopului între altele am accentuat, că unirea dintre biserică gr. cat. și cea română catolică este o faptă de mare importanță și ea numai atunci se va dovedi în toată importanța sa, dacă se va putea să se spere preoții greco-catolici, ceea ce am sănătă să se spere preoții romano-catolici, că preotul catolic atât în apropierea Belgradului (Serbie) cât și în vecinătatea Valachiei (buna crescere aduce cu sine, ca un ministru când scrie despre un stat strein să se folosească de nomenclatura oficială recunoscută de Europa) prestează tot locul reprezentă statul maghiar și cultura maghiară. Dorința aceasta a mea o am aflat întrupărată în preotul și protopopul din Bogdan, Brana Iános.

Simpaticile și stima mea față cu el mi le-am exprimat acolo la fața locului, însă am aflat, că aceasta nu este suficientă remunerăție a meritelor lui, am adus lucrul în consiliul de ministri la cunoștința consuților mei, unde propunerea mea, de a atrage atenția Majestății Sale asupra meritorilor acestui bărbat, să a primit unanim.

Preagătiosul nostru domn și rege, obiceiuit a apreția ori ce merit, a dat protopopului Brana crucea de cavaler a ordinului Francisc-Iosif.

Fii bun predă-i-o și comunică-i tot odată și cuprinsul epistolei mele. Mi place a crede, că recunoașterea lungilor ostenele va face bucurie vrednicului bărbat, și că exemplul va avea influență binefăcătoare asupra colegilor săi.

Salutându-te de multe ori sum

Buda pesta, 11 Iulie 1883.

devotat și amic.

Trefort m. p.

Projectul de lege pentru scoalele medii.

(Urmar).

§. 34. Profesorii suplenți și invetătorii obiectelor extrăordinare, nu pot avea pretensiune la pensiune, însă la profesorii ordinari cu diplome de profesură anii servită în calitate de profesori suplenți se compută la pensiune.

§. 35. Pensiunea și sistemul de remunerare se vor stabili prin o lege specială.

§. 36. Contra directorilor și profesorilor dela scoalele medii, cari sunt sub dispoziția și imediata conducere a ministrului de culte și instrucție publică, se poate introduce cercetare disciplinară.

1. Dacă respectivul vătămă, sau și îndeplinește cu lene datorință prescrisă prin lege, normă sau ordinație ministerială.

2. Dacă are viață nemorală, scandalosă, sau comite altfel de transgresiuni.

Pedepsele disciplinare:

a) reprobă,

b) pedeapsă în bani,

c) perderea oficiului.

În legătură cu cele două dintâi se poate dispune și transferare la alt institut.

Perderea oficiului are de urmare perderea saariului, a pensiunei și a tuturor prospectelor, la cari pută avă pretensiune pe baza serviciului. Ministrul de culte și instrucție însă are dreptul, ca cu privire la grava situație a familiei respectivului, se moderează consecuentele perderei oficiului privitoare la pensiune, acest favor se poate extinde cel mult până la o terțialitate a pretensiunei, care ar compete după serviciu în sensul legei de pensiune.

Pentru provodarea profesorilor, cari fără vina lor au devenit incapabili pentru îndeplinirea afacerilor lor oficiale, dispune legea de pensiune. Statorarea incapacității oficiale se întâmplă după regulele procedurei statorite la casurile disciplinare.

§. 37 Decisiunea disciplinară se poate aduce numai pe baza investigației preventive de ministrul de culte și instrucție. Investigația disciplinară o face o comisie renunțată spre acest scop, a cărei membrii pe jumătate se denumește dintre profesorii scoalelor medii.

(Propunerea Esc. Sale Miron Romanul: Ce priveste directorii și profesorii din scoalele medii amintiți în §-ul precedent etc.)

Ministrul este în drept, ca deodată cu disponerea investigației, sau sub decurgerea aceleia, se suspendă pe respectivul din oficiu. În cazuri de investigație penală, se va dispune suspinderea la tot casul.

Chipul și modul procedurei disciplinare îl va regula pe calea ordinăriilor, ministrul de culte și instrucție publică, asemenea tot proiectul de lege, ce-l va statori ministrul, va circumscrise cercul de drept în cele disciplinare, care compete supremului director districtual față cu directorii și profesorii dela scoalele medii, și directorului față cu profesorii.

du-și glasul și apropiindu-se de el, eu nu sunt bunul Dumneșeu, nici chiar bunul ânger al Crăciunului, care intră pe ferestre sau se coboară prin camine; scoală!... Eu sunt...

Dar Cristian se opri, vădând o paliditate lividă respândindu-se deja pe față așa palidă a moșneagului. El înțelegea că îi face o spaimă de moarte și se îndepărta, pentru a-i lăsa timp de a se reculege.

Stenson, în adevăr, se reculese încăpătă, însă chiar destul, pentru a cugeta la fugă. El se tăără un moment pe genunchi, se sculă cu osteneală, și ieși prin odaia de durmit, murmurând vorbe fără legătură și fără înțeles. Credându-l prada unui acces de alienație, efect a bătrânețelor sau a unei evlavii eșaltate, Cristian se reținu a-l urma temându-se că-l ucide, și ridicând ramura, ce moșneagul o lăsase să cadă la picioarele sale, el cetă pe o bandă mică de pergament, care era legată de ramură, cele trei versuri din Biblie, scrise de o mână, încă binișor sigură:

„Abisul și moartea dic: „Noi am audit vorbind de ea!...“

„N'am plâns eu de dragoste cătră acela care a suferit dile grele?...“

„Bogățile păcătosului sunt rezervate celui drept“.

(Va urma.)

sta în picioare, în mijlocul odăiei cu un ram verde a mână. Cristian nu-l audise întrând, și fața aceasta, luminată în profil, de soarele deja foarte oblic, care trimitea prin unica și lungă fereastă, o rajdă rogie și prăfoasă în sala întunecosă, avea aparență unei visiuni fantastice. Espresiunea feței acesteia nu era mai puțin stranie, de căt prezența sa neașteptată. Ea părea nehotărâtă, se mira de sine însuși, a se vedea aci, și micii săi ochi sticloși, se uitau cu surprindere, la schimbările făcute în aranjamentul sombru al salei, prin noii săi ocupanți. Cu puțină reflecție, Cristian înțelegea, că aceasta nu era nălucă, ci probabilmente bătrânu Stenson, care facea lui Goefie o vizită, și care se mira că nulă găsesce. Dară ce însemna ramul cel verde și pentru ce aerul acel fricos și desamăgit?

Era în adevăr bătrânu Stenson; și încât și erau urechile de slabe atât și erau ochii de buni, el se mira, mainaținte de toate, de focul aprins, de masa tinsă și de orologiul în mișcare; dară, deoarece el mergea în cet, Cristian avu timp a să ascunde în câtva după un colț de perdeaoa roasă de dinții șoareciilor, înainte de ce ochii moșneagului făcuse inspecția acelei ferestre deschise. Cristian putea dară, observa fără a fi însuși observat. Încât pentru Stenson, el cugeta, că nepotul său, a cărui beții le cunoștea, și va fi invitat niseari amici, pentru a serba, fără scirea sa, ajunul Crăciunului, în odaia

aceasta. Până la ce punct mergea indignația sa, numai el însuși ne ar fi putut spune. Grija lui cea dintâi fu, a face să dispară nerenduiala scandalosă. El începu prin a îndepărta, cu cleștele de fer, cărbunii ardândi din sobă, pentru că să se stângă focul de sine; apoi înainte de a duce serviciul mesei, sau a face să-l ducă delicventul, el opri pendula și replasă acul la orele patru, așa precum îl găsise Cristian, când, cu mână profană, își permise, a-l face să umble. Dl Stenson se întoarse apoi ca și când ar voi se numere luminile candelabrelui; dară, venindu-i soarele în ochi, el se îndrepta cătră fereastă, spre a o închide prealabil.

În momentul acesta, Cristian ceva surprins, se arăta. La apariție sa, învelită de razele soarelui apunător, Stenson, care era poate cel mai puțin superstitios în familie, să retrase până dedesuptul candelabrelui, și în fața sa se arăta o astfel de frică, încât Cristian uitând surdimea sa, și adresă căteva cuvinte blânde și devote spre a-l liniști; dară, glasul său să pierdea fără resunet, în sala deschisă și recită. Stenson nu vădu, decât mișcarea buzelor sale, fața sa frumoasă și aerul său binevoitor. El cădu în genunchi, întinându-i brațele, ca și când ar fi voit să-l binecuvinte, și, presentându-i, tremurând convulsiv, ramul său de cipres, ca un finic, oferit în omagiu unei deități.

—Ei bravul meu om, și disse Cristian ridicându-

multe nu scie. — Procurorul: Ti-a spus atunci ceva săui Solymossy? — Martorul: Da; dânsa a dîs, că are prepus asupra evreilor, ceea ce eu o am numit imposibilitate. — Presidentul: În foiașa oficioasă s'a publicat, că s'a percut o fată între 9 și 10 ore a. m. Cine a designat timpul acesta? — Martorul: Mama a spus astfel. — Solymossy (mama): Nu mai sciu ce voi fi dîs atunci. — Procurorul (către Solymossy): Cine ţi-a spus Dta că evrei ţi-ar fi omorit copila. — Solymossy: Nu sciu cine mi-o a spus. — Procurorul: Aceasta e surprindător; dacă ţi-s'ar perde un cocoș; Dta ai sci de bună seamă cine ţi-a spus, că unde e cel percut. La fata DTale nu-ţi aduci aminte.

Se conduce în sală acusatul A. Vogel. Aceasta se susținează, că s'ar fi împărtășit la mistificarea cadavrului. Se conduce și plutașul rusiac Popovics, care cunoaște pe Vogel de un an încocace. Atunci a luat Vogel pe pluta 23 bărbați între aceștia a fost și Popovics. Aceștia au încărcat lemne. De cele întemplate nu-și mai aduce aminte în detaliu martorul Popovics; declară însă, că a fost neîntrerupt în apropierea lui Vogel, că Vogel a stat de lucrători și n'a vorbit cu nimenea strin. Martorul Horka depune cam tot aceeași ce au depus martorii precedenți. Martorul Iorke depune în favorul lui Vogel.

Urmează cetirea protocoalelor privitoare la mistificarea cadavrului.

Primul protocol conține depunerea copilului Samoil Scharf, pe care la fost ascultat și judele investigațor Bary. — Apărătorul Eótvös declară, că protocolul acesta e foarte însemnat. Copilul Samoil povestesc în el modul omorului. El, Eótvös, care crede a putea afirma, că copilul ar fi audiat povestea aceasta necălită dela dușmanii evreilor. Dacă o ar fi audiat dela evrei, copilul n'ar numi pe evrei tot cu numele de batjocură, de care se folosesc numai inimicilor evreilor. Aceea ce se cetește nu e identic cu depunerea genuină alui Samoil, ci e numai estras din cele că le-a vorbit copilul. Depunerea copilului e baza procesului acestuia trebuie deci să se constate, pe ce calesă să facă protocolul de față.

Nr. 107

[440] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei vacante de clasa III Crăciunesci, protopresbiteratul Zarandului, se scrie concurs, în urma ordinării pre-venerabilului consistoriu archieclesan dto. 10 Februarie a. c. 155 B. cu terminul de 30 dîle, dela prima publicare în „Telegraful român.”

Emolumentele împreunate cu acest post parochial sunt:

1. Casa parochială cu grădină de legume,

2. Portiunea canonica, 3. Stola usuată.

Toate aceste emolumente computate în bani, dau suma de 339 fl. v. a.

Doritorii de a compta la aceasta parochie, vor avea și asternete petițiunile instruite în sensul „statutului organic” și al „regulamentului congresual pentru parohii” la subscrisul, până la terminul sus indicat.

Brad în 25 Iunie 1883.

În conțelegeră cu comitetul parochial.

Georgiu Părău m. p., adm. ppresbit.

Nr. 82.

[442] 1—3

CONCURS.

În urma rezoluției dto 20 Ianuarie a. c. Nr. 4996—1882. B. învîntându-se din partea Venerabilului Consistoriu archieclesan instituirea unui capelan lângă bătrânelul paroch Ioan Leach din Blăjeni, Valea Crișului, pentru ocuparea acestui post, se scrie concurs cu termin de 30 dîle dela prima publicare în „Teleg. Român.”

Venitul împreunat cu acest post este jumătate din întreg venitul parochial anual de 460 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa acest post au de a-și trimite petițiunile lor înscrise în sensul statutului organic și al regulamentului congresual pentru parohii la subscrisul până la timpul sus indicat.

Brad în 7 Iulie 1883.

În conțelegeră cu comitetul parochial.

Georgiu Părău m. p., adm. ppresbiteral.

Nr. 252 pp.

[439] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului vacant de învățătoriu la scoala elementară gr. or. română din suburbii Brașovului „Tocile” să scrie concurs cu termin până la 6/18 August a. c.

Cu acest post este împreunat salariu anual de 300 fl. v. a.

Învățătorul ales este datoriu să tină și scoala de repetiție.

Petițiunile concursuale instruite conform legilor din vigoare sunt să se adresa oficialu protopresbiteral al tractului Brașov I.

Brașov, 24 Iunie 1883.

In conțelegeră cu dl protopresbiter.

Comitetul parochial.

Vasile Sfetea m. p., paroch gr. or. ca președinte.

Anunciu.

Se vinde cu preț scădit până la 100 hectolitre vin vechiu din 1880 și 1881 și nou din 1882 asemenea vinars de prune (silvoriu, schligovitz) fert de două ori din 1881 și din 1882 până la 10 hectolitre, ambe de calitate foarte bună. Dela 30 Iulie n. încolo se vor vinde mai scump.

Amatorii să se adreseze la

Ioan Stanca, m. p.,

[443] 1—3 paroch gr. or. în Vulpér (Borberec) posta ultimă Alvinez.

[441] 1—6

Protocolul nu e icoană vie a depunerei lui Samoil, ci e reproducere subjectivă. Trebuie să ni se prezinte înainte de toate depunerea copilului, numai astfel va putea decide tribunalul.

Procurorul: Me văd indemnăt a sprinții propunerea aceasta și a adăugat, că nu înțeleg motivul din care nu s'au ascultat ca martori Bary și Nagy, cu atât mai vîrtoș, căci aici s'au ascultat deja comisari de siguranță, jude și amplioați. Mă declar încă odată gata a pune la dispoziție ca martor pe ori care membru al procurării, care ar putea contribui cât de puțin la deslegarea afacerii.

Se mai cetește și alte protocoale și se încheie sedința la 2 ore d. a.

(Va urma).

Lista

ofertelor incuse în favorul scoalelor române din Făgăraș în urma punerii de armindeni amăsurat datinei vechi la prima Maiu, și în urma „Maialului” finit în 17 ale aceleiași luni st. v. a. c.

Alesandru Micu 3 fl., Daniil de Grămoiu 3 fl., Petru Popescu 2 fl., Ioan Roman 4 fl., Ioan Turcu 2 fl., Nicolae Gozgarea 3 fl., Dr. Stefan Pop 3 fl., Ioan Florea 2 fl., Laurian Negrea 1 fl., Gregorius Negrea 2 fl., Iovian Stoica de Vist 2 fl., Nicolau Cip 2 fl., Constandin Pop 1 fl., Efrem Pandrea 1 fl. 20 cr., Ioan Cepeș 3 fl. 50 cr., Dumitru Chișerean 1 fl., Samoil Ganea 1 florin, Ioan Zăcharia 1 florin, Ioan Dejenariu 1 fl., Alesandru Reglan 1 fl. 50 cr., Ioan Ghimbăsan 3 fl., George Golian 4 fl., Nicolae Toma 2 fl., Sütő István 1 fl., Szabó Izsef 1 fl., Friderike Raz 1 fl., Constandin Hobian 1 fl., Toma Mureșan 50 cr., Ioan Toflea 1 fl., Constandin Brânzea 1 fl., George Măndrean 1 fl., Nicolae Beclereanu 1 fl., George Pop 1 fl., Ioan Aifer 1 fl., Ioan Pop 2 fl., Otilia Muntean 1 fl., Bucur Tîntariu 1 fl., Nicolae Eötvös 1 fl., Constantin Tîntariu 1 fl., Constandin Pop, timariu 60 cr., Ioan Pop 50 cr., Luca Manisor 1 fl., Nicolae Secelean 1 fl., Vasile Tîntariu 1 fl., Hariton Ciora 60 cr., Ioan Ciora 1 fl. 50 cr., Ioan Vișă 1 fl., Petru Roșca 1 fl., Simion Măndrean 1 fl., Zineca Căldăraria 60 cr., George Ciora 1 fl., George A. Pop 60 cr., George Munteanu 80 cr., Stefan Făgărașanul 1 fl., Constandin Alutan 50., Iosif Ciora 1 fl., Dumitru Făgărașanul 60 cr., Adam Cațavieiu 1 fl., Ioan Măndreanu 1 fl., Samoil Taglicht 40 cr.,

Ferdinand Rösler 20 cr., Ioan Enkelhart 40 cr., Georgie Borzea, notariu 2 fl., Damaschin Poparad 1 fl. 50 cr., George Moian, Brașov 2 fl., Schreiber Ferencz, insp. reg. scol. 1 fl., și Toma Cip 60 cr. v. a. — Suma 112 fl. 50 cr.; — spese 79 fl. 42 cr.; — venit curat 33 fl. 08 cr. v. a.

Tuturor acstor p. t. Dni, cari prin filerul lor au înțins mâna de ajutoriu scoalelor noastre române din Făgăraș, cari în prezent se află în condiții financiale nu prea suficiente li se aduce mulțumită.

Făgăraș 5 Iulie 1883 st. v.

pentru comitetul arangiatoru

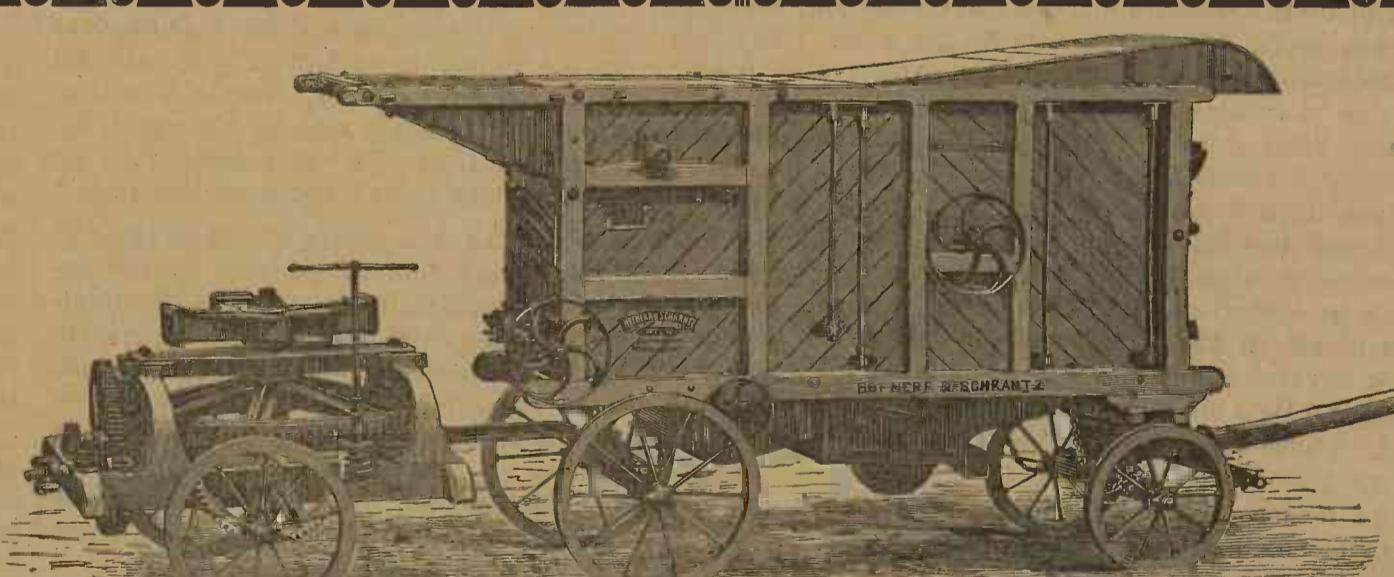
Nicolau Aron.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 19 Iulie n. 1883.

	Viena	B-pestă
Renta de aur ung. de 6%	119.80	119.80
Renta de aur ung. de 4%	88.50	88.50
Renta ung. de hârtie	86.95	86.90
Împrumutul drumurilor de fer ung.	1.775	113.75
emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung..	91.80	91.75
II emisiune de obligațiuni de stat dela drumul de fer orient ung.	114.—	114.—
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung..	99.50	99.25
Acțiuni de bancă de credit ung.	292.—	292.—
Acțiuni de credit austri.	292.80	294.—
Argint	—	—
London (pe poliță de trei luni)	120.—	120.05
Galbin	5.65	5.67
Napoleon	9.50 1/2	9.49
100 marse nemțesci	58.50	58.45

Tărăță
de grâu și de secără
se află acum eftin de vîndare la subscrisul
100 chlgr. 4 fl.
1 ferdelă „ 40 er.
Ioan Keil,
covrigariu.
Sibiul, strada pintenului Nr. 14.

ANDREIU TÖRÖK,
espoziție de mașini agricole și fabrică de mașine

în Sibiul, poarta Cisnădiei, strada dumbrăvei Nr. 1,

recomandă cu prețuri și condiții foarte eftine

mașine de îmblătit întoarse cu mâna, cu cai și cu vapor,

precum și escelente ciure de cernut, Trieure

și tot felul de mașini și recuizite care aparțin specialității acesteia.

Reparaturile se execuță foarte eftin și foarte prompt.